

MUZEJ OTOKA BRAČA

IZVJEŠĆE O RADU ZA 2022. GODINU

1. SKUPLJANJE GRAĐE

1.3. Darovanje

Jakica Zaninović (Ljupče) iz Hvara darovala je Muzeju otoka Brača jednu od omotnica tiskanih u ograničenom broju povodom potpune pomrčine Sunca 15. veljače 1961. godine, namijenjenih kao uspomene promatračima s Vidove gore.

Dr. Margareta Dujšin iz Zagreba darovala je Muzeju otoka Brača tri predmeta s kraja 19. i iz prve polovice 20. stoljeća, iz ostavštine pokojnog djeda Ivana (1873.-1935.) i bake Katarine Hranuelli, rođ. Škarić, (1876.-1965.) iz Postira. Predmeti darivanja su:

- bruštulin (pržionik za kavu i njezinu zamjenu)
- stolna vaga
- mijeh za raspirivanje vatre

2. ZAŠTITA

2.1. Preventivna zaštita

Prostорије музеја се често провјетравају, витрине и подови се редовито перу, а изложби чисте.

Ovlašteni инжењер proveо је редовити надзор над системом техничке заштите у музеју острва Брач, те је утврђено да су испунијени услови стабилности, сигурности, уређаја, опреме инсталација, сигурности заштите од пожара и заштите на раду.

Djelatnici Komunalnog društva „Grad“ iz Supetra, у склопу радова на уређenju interijera crkvice sv. Ante u Škripu у којој се налази део складишта музеја острва Brač, вратили су измеђене предмете на обновљене police.

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventarna knjiga

Arheološka zbirka trenutno садржи 522 предмета, **etnografska zbirka** садржи 473 предмета, **kulturno-povijesna** 684 предмета, **Bibliografska zbirka Đure Nazora** 2505 предмета, а **geološko-paleontološka** 35 предмета.

3.6. Hemeroteka

Sekundarna dokumentacija se vodi u računalnom programu S++. Hemeroteka broji 292 zapisa, fond o izložbama 14 zapisa, a fond o konzervatorsko-restauratorskim postupcima 26 zapisa.

6. STRUČNI RAD

6.9. Stručna pomoć i konzultacije

Djelatnici Centra za kulturu Brač daju savjete i pružaju stručnu pomoć studentima pri izradi seminarskih, završnih i diplomskih radova. Surađuju sa školskim profesorima u pripremanju materijala za izvođenje terenske nastave, a turističkim vodičima i novinarima pružaju potrebne informacije o prošlosti i sadašnjosti otoka Brača.

6.13. Ostalo

Tijekom 2022. godine nastavljeno je prikupljanje i obrada materijala za predstavljanje muzejskih sadržaja te bračke kulturne i prirodne baštine na interaktivnom monitoru u Muzeju otoka Brača.

Kustosica Matoković je sudjelovala u prezentaciji baštine na facebook stranici Centra za kulturu Brač pričama o zaštićenom geomorfološkom spomeniku prirode „Koloču“, koji se nalazi 2 km jugozapadno od Nerežišća te o bunji u njegovom susjedstvu - okrugloj suhozidnoj kućici, građenoj prije više od 150 godina koja je generacijama težaka pružala sklonište.

U veljači, „mjesecu ljubavi“ ispriovijedala je priču o reljefnom portretu Olge Florio, kćeri bokeljskog kapetana i brodovlasnika Stanislava Floria (Cvjetić) i Supetarke Agnese Pizzoli, koji su velikodušno primili u svoj tršćanski dom Ivana Rendića, kad je kao tinejdžer započeo obrazovanje za kipara. Prijateljstvo iz djetinjstva s vremenom je preraslo u veliku ljubav, da bi se nakon brojnih prepreka mladi umjetnik oženio kćeri svog dobročinitelja 1877. godine. U veljači 1882. godine, točno 140 godina prije objave priče na stranici facebooka Centra za kulturu Brač, krojena je prekrasna vjenčanica, danas izložena u Muzeju otoka Brača, za nevjestu iz bogate veleposjedničke obitelji iz Pražnica – Vinku Koljatić Tonšić, koja je udajom ušla u još jednu imućnu bračku obitelj Klarić iz Postira.

U pokladnom vremenu, na zanimljiv datum – 22. 2. 2022., objavljen je mali izbor šala tiskanih u Kalendaru „Jadran“ prije više od devedeset godina, koji je 1927. pokrenuo u vlastitoj nakladi

poduzetni Ložišćanin Mate Barišić, a nazvao ga je „Jadran“, „da prikazuje život na ovim obalama i da bude priručnik svakom našem čovjeku“. Fundus Muzeja otoka Brača pripada i ikona Bogorodice Hersonske. U 19. stoljeću Bračani, osobito članovi selačkih obitelji Štambuk, na svojim su jedrenjacima izvozili u crnomorske luke Odesu i Herson kamene blokove i kameni prah, a vraćali su ih natovarene pšenicom iz najveće europske žitnice. Zajedno sa žitom, na naš je otok dospjela i ova ikona čiji original se u pravoslavnom svijetu časti kao čudotvorna slika. Programska djelatnost muzeja na facebooku nastavljena je pričom o skulpturi koja predstavlja heraldičke simbole obitelji Cerineo, a izvorno je stajala u njihovoј zimskoj rezidenciji u Splitskoj dovršenoj 1577. godine. Stup simbolizira snagu i postojanost, zmija koja se ovila oko njega lukavost, a pijetao koji se prijeteći kočoperi na vrhu stupa predstavlja budnost. Zgodna kombinacija vrlina prikazana u grbu na simboličan način omogućila je Cerineima postati jednom od najimućnijih i najutjecajnijih bračkih plemićkih obitelji. U vrijeme proljetnih poljoprivrednih radova, čitateljima je pažnja skrenuta na predmet iz etnografske zbirke Muzeja otoka Brača, osnovno težačko oruđe – motiku. Kustosica je u tom razdoblju također objavila fotografije nekih od bračkih proljetnica i kukaca uz popratnu priču.

Za Uskrs je donijela priču o teguriju iz Muzeja otoka Brača:

„U arheološkoj zbirci izložen je ulomak kasnoantičkog trokutastog zabata, nađenog u Splitskoj 60-tih godina 20. stoljeća. Tamo su na mjestu današnjeg pristaništa otkriveni ostaci antičkog gata za utovar arhitektonskih elemenata iz obližnjih kamenoloma za izgradnju Dioklecijanove palače i brojnih građevina Salone. Tako je možda i ovaj zabat iz 6. st. trebao ukrašavati ulaz u jednu od salonitanskih bazilika, ali je završio u moru prigodom utovara.

U središtu kompozicije nalazio se križ raširenih krakova klesan u plitkom plošnom reljefu, a s bočnih strana klanjala su mu se dva janjeta. Na našem zabatu sačuvana je samo lijeva strana. Janje je prikazano u profilu, ali veliko oko koje pokriva gotovo čitavu površinu glave okrenuto je frontalno te nas ispunjava osjećajem tajanstva. Izduženo tijelo životinje koje završava dugim repom podsjeća nas na pramenke koje već stoljećima nastanjuju bračke pašnjake, no ovdje nije riječ o janjetu kao stvarnoj životinji već o omiljenom simbolu u ranokršćanskoj umjetnosti, koja ima naglašeno duhovni karakter. Pod utjecajem je kršćanskih mislilaca poput sv. Augustina koji su postavili duh iznad materije. Pojave i stvorenja preuzeti iz stvarnog svijeta dobili su simboličko značenje i prikazani su u pojednostavljenom, apstrahiranom obliku.

Janje je, zbog svog umiljatog izgleda te bezazlenog, blagog i krotkog karaktera, u brojnim kulturama i religijama bilo savršen izbor za žrtvenu životinju.

Starozavjetni pisci u knjigama i psalmima izražavaju se u slikama preuzetim iz pastirske svakodnevnice: Bog je milosrdni pastir koji dobro skrbi o svom stаду koje predstavlja izraelski narod. Janje je također i otkupiteljska žrtva. U liturgijskom čitanju Velikog četvrtka o Pashi govori se o blagovanju janjeta bez mane, čija će krv na dovratnicima i pragu zaštititi i spasiti domove Izraelaca od Božje odmazde nad Egipćanima.

U kršćanstvu Krist je Dobri pastir koji „život svoj polaže za ovce“. U Knjizi Otkrivenja Janje pobjeđuje Zvijer i predstavlja Krista uskrslog i u slavi. Sv. Abercije Hieropolski, biskup iz 2. st., na natpisu iz Vatikanskih muzeja naziva sebe učenikom „svetoga Pastira, koji pase stada ovaca na brdima i u ravnicama, koji ima velike oči što prodiru u sve“. Nisu li te oči nalik onima s našeg zabata?

Šesto stoljeće u kojem je nastao naš zbat bilo je obilježeno dugotrajnim ratom, a pratile su ga glad i pošasti. Tadašnji stanovnici Dalmacije su puni strepnje i pouzdanja upućivali svoje molitve Dobrom pastиру. Čovječanstvo je preživjelo, a njihove nade su ostale trajno zabilježene u kamenu.“

Objavljena je i pričase o reljefima prikazom Herkula iz ranog 3. stoljeća naše ere, od kojih se dva, nadena u kamenolomima Stražišće i Plate blizu Škripa, čuvaju u arheološkoj zbirci Muzeja otoka Brača dok se treći, klesan u kamenu živcu, može posjetiti u kamenolomu Rasohe iznad Splitske.

Krajem godine, kustosica je podsjetila čitatelje o lijepom običaju vezanom uz blagdan sv. Lucije, „čiji dolazak je stoljećima veselio bračke mališane. Često su je zamišljali kao staricu koja jaše na tovarčiću. Još prije koju godinu roditelji su pred kućom ostavljali upaljen feralić, kako bi osvijetlili put sv. Luci, a u dvorištu bi se našlo nešto slame i vode za umornog tovarčića. Djeca su tonula u san osluškujući hoće li čuti tiho klopotanje kopita i brinući se hoće li biti dovoljno hrane za tovarčića, te jesu li maknuli sve prepreke kako bi sv. Luce sigurno stigla do njihovih vrata. Ujutro vode i slame nije bilo, a u bičvi bi se našao neki skromni poklončić poput čokoladice i drvenih bojica, što je djeci pružalo veliku radost. U šarenilu ukrasa i likova posuđenih iz bajki sa svih strana svijeta, nemojmo zaboraviti na vlastitu tradiciju i lijepu priču o darivanju sv. Lucije, koja poučava djecu o skromnosti te o brizi o starijim osobama i životinjama.“

Također su objavljena dva kratka video isječka razgovora koje je kustosica snimila s Marijom Kusanović Selačić (rođ. 1930.) iz Pražnica na temu božićnih običaja te izrade tradicionalnih

bračkih pršurata od krumpirova tijesta, koji je osobito bio rado gledan i komentiran na stranici facebooka Centra za kulturu Brač.

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.1. Vodstva

Predstavljanje Muzeja otoka Brača posjetiteljima u 2022. godini bilo je usklađeno s epidemiološkim pravilima. Glavni dio muzejske priče odvijao se ispred interaktivnog monitora. Posjetitelji su i ove godine sa zadovoljstvom prihvatili ovakav način prezentacije muzejskih sadržaja.

Festival čakavske riči 2022.

U Muzeju otoka Brača u Škripu, 27. kolovoza 2022. godine, s početkom u 21 sat, održan je „Festival čakavske riči“ nazvan imenom velikog bračkog čakavskog pjesnika Stjepana Štefe Pulišelića, utemeljen u svrhu čuvanja, promoviranja i revitaliziranja zavičajnoga čakavskog idioma. Posljednjeg vikenda u kolovozu u sklopu manifestacije „Supetarsko lito“, već jedanaestu godinu organiziraju ga Turistička zajednica Grada Supetra, Grad Supetar, Centar za kulturu Brač - Muzej otoka Brača i Narodna knjižnica Supetar. Ovogodišnji suorganizator je TZ Općine Postira, a Festival je bio posvećen postirskoj i dolskoj čakavici.

Otvarajući Festival, Martina Rendić, nova direktorica TZ Grada Supetra istaknula je kako Pulišelićev bogat opus čakavice koju je ostavio u naslijedstvo svome otoku obvezuje da ga se čuva i dijeli i nadalje. „Velika dijalektalna raznolikost na Braču daje posebnu čar ovom našem Festivalu“, kazala je i najavila da će buduća festivalska izdanja ugostiti i druge bračke čakavske govore kao i mnoge talentirane bračke pjesnike koji njeguju čakavsku rič. Članice Organizacijskog odbora Festivala prof. Gita Dragičević i dr.sc. Lucija Puljak govorile su o čakavici u djelima pjesnika Vladimira Nazora (rođenog u Postirima) i jezičnim osobitostima bračkoga govora, a mlada znanstvenica Zdravka Biočina izlagala je najvažnije elemente iz svoje doktorske disertacije naslova “Prepoznavanje i akustička analiza govora otoka Brača” s posebnim osvrtom na postirski. Pripremljen je i mali hommage dvojici preminulih postirskih pjesnika - Ivi Jelinčiću Mučitu i Ivi Markoviću Kori, a stihove njihovih pjesama govorili su Nikola Dominis i Mate Škarić.

Sa svojim autorskim čakavskim pjesmama brojnu publiku u Škripu oduševila su djeca, sudionici manifestacije „Postirsko rič“ - Zoja Rahan, Nikola Martinić, Lana Cindrić, Jakov Babarović i Marin Vlahović. Pjesničko stvaralaštvo na postirskoj i dolskoj čakavici predstavili

su i već poznati brački pjesnici - Marija Matulić, Nikola Dominis, Jurica Matulić Žure, Mariana Plazibat, Mate Škarić i Pjero Mirić, te recitatorica Nika Gospodnetić, pokazavši kako „čakavsko besida“ doista živi i dalje.

U glazbenom dijelu programa nastupio je Žan Jakopač, Postiranin koji je osmislio otočki val i izvodio ga s bendovima „Šo!Mazgoon“ i „Žan i Mazguni“, a festivalski program vodila je Jasna Damjanović, ravnateljica Centra za kulturu Brač. Za posjetitelje je organiziran i obilazak zavičajnog muzeja pod vodstvom kustosice Andree Matoković. Sudionici i festivalska publika u Škripu, najstarijem naselju na otoku, doista su pokazali kako se voli i čuva baština, a slavlje čakavske riči nastavilo se u dvorištu muzeja, uz domaće kolače koje su pripremile žene iz Škripa, vjerne suradnice Festivala.

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)

12.1. Objave u tiskanim i elektroničkim medijima

- Ursić, Lino. Kamen carskog sjaja // Moja županija : kronika Splitsko-dalmatinske županije (Split, siječanj 2022.), str. 16.

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

- Novinarka Radio Splita Vedrana Krstić Ivanišević snimila je 26. 8. 2022. razgovor s kustosicom Muzeja otoka Brača Andreom Matoković i ravnateljicom Centra za kulturu Brač Jasnom Damjanović. Razgovor s ravnateljicom je emitiran 29. 8. 2022. Na HR1 u emisiji „Ljeto na Prvom“, a razgovor s kustosicom na Radio Splitu 30. 8. 2022.
- Dana 1. studenog 2022. godine, povodom blagdana Svih svetih, u Jutarnjem programu Radio Splita emitiran je razgovor bračkog reportera Ivice Radića s kustosicom Matoković na temu škripskog groblja
- Reprize epizode HRT-ove emisije „Hrvatska moj izbor“, naslovljene „Tin i Nevenka“, snimljene 12. 9. 2017. godine, u kojoj je sudjelovala kustosica Matoković

Ostali mediji

[https://www.facebook.com/centarzakulturubrac/posts/pfbid02yzfUEMEqeupKUrBWfcqKBYKkQvgQgHgg8BDfWp328nJPCWrdiEFq6w3CaB3q5vUh?_cft_\[0\]=AZWsge6Togz0TDL50YYPXCE7DychVtkQwYQRr1y8En7HTerv2ZaoKeOeN8FP6qo9ZGwPYKvLS35-](https://www.facebook.com/centarzakulturubrac/posts/pfbid02yzfUEMEqeupKUrBWfcqKBYKkQvgQgHgg8BDfWp328nJPCWrdiEFq6w3CaB3q5vUh?_cft_[0]=AZWsge6Togz0TDL50YYPXCE7DychVtkQwYQRr1y8En7HTerv2ZaoKeOeN8FP6qo9ZGwPYKvLS35-)

TmAcWgW_KjWvCnOK4GPqaQBXwbmd9hoZiur00bXjD0PKhneRHy0JKSzYxTWVjRtlYyXly5MLivscaQghJERsh4sDhYHyevxf3Apqt_1E_NlDoIH1Ieen8uCa4xhtWW68jX4nrb7E923M& tn =%2CO%2CP-R, 1.8.2022.

<https://topdestinacije.hr/brac-sto-vidjeti-na-jednom-od-najatraktivnijih-hrvatskih-otoka/>,
22.11.2022.

Noć muzeja 2022.

<https://bracdanas.com/kultura/u-noci-muzeja-centar-za-kulturu-brac-veceras-otvara-virtualna-vrata-posjetiteljima/>, 28.1.2022.

<https://www.dalmacijadanashr/noc-muzeja-pogledajte-povijesne-crtice-o-pustinji-blaca-evo-sto-se-jos-priprema-na-bracu/>, 28.1.2022.

<https://www.boljani.info/kronika>, 28.1.2022.

[https://www.facebook.com/centarzakulturubrac/posts/pfbid02VMaXD1MrzLiEFjiuWjuxtUN49VnwGJdLb7BpPSdLXaXF CGZwyLfNX3QccVgdE7DNI?_cft_\[0\]=AZUvlVts2GpBpmr0InYlaJN9Nc1aZKNVe q_Jq5y-XdBhVUwu1hlUvZgPmRH5MR7HYbPnQ2iKoIS36iQF1T2IEAp1XafxBNL78tX6_Gu1nGnegSK_fBnUDmTvUfzd_VnZ2pRePc3X77YPaf6xA9-XGJxLqVVtKQE4M8-x5_DZAUnGliU8Rg8fs3h9vjR369rdU KUZdSx18KRGtSDsv1NZ4sL&tn=%2CO%2CP-R](https://www.facebook.com/centarzakulturubrac/posts/pfbid02VMaXD1MrzLiEFjiuWjuxtUN49VnwGJdLb7BpPSdLXaXF CGZwyLfNX3QccVgdE7DNI?_cft_[0]=AZUvlVts2GpBpmr0InYlaJN9Nc1aZKNVe q_Jq5y-XdBhVUwu1hlUvZgPmRH5MR7HYbPnQ2iKoIS36iQF1T2IEAp1XafxBNL78tX6_Gu1nGnegSK_fBnUDmTvUfzd_VnZ2pRePc3X77YPaf6xA9-XGJxLqVVtKQE4M8-x5_DZAUnGliU8Rg8fs3h9vjR369rdU KUZdSx18KRGtSDsv1NZ4sL&tn=%2CO%2CP-R), 28.1.2022.

<https://www.facebook.com/centarzakulturubrac/videos/povjestne-crtice-o-pustinji-blaca-pri%C4%8Da-1-ovo-ti-je-pustinja-zvana-blacau-virtua/4945819138774162>, 28.1.2022.

<https://www.facebook.com/centarzakulturubrac/videos/povjestne-crtice-o-pustinji-blaca-pri%C4%8Da-2-o-velikoj-obnovi-u-virtualnoj-no%C4%87i-muz/267792242132102>,
28.1.2022.

<https://www.facebook.com/centarzakulturubrac/videos/povjestne-crtice-o-pustinji-blaca-pri%C4%8Da-3-o-p%C4%8Delama-i-vinu-u-virtualnoj-no%C4%87i-muz/1391598897940936>, 28.1.2022.

<https://www.facebook.com/centarzakulturubrac/videos/povjestne-crtice-o-pustinji-blaca-pri%C4%8Da-4-o-astronomiji-u-virtualnoj-no%C4%87i-muzeja/442755587331539>,
28.1.2022.

<https://www.facebook.com/centarzakulturubrac/videos/povjestne-crtice-o-pustinji-blaca-pri%C4%8Da-5-o-%C5%A1coli-u-virtualnoj-no%C4%87i-muzeja-pripr/1797077380495436>,
28.1.2022.

<https://www.facebook.com/centarzakulturubrac/videos/povjestne-crtice-o-pustinji-blaca-pri%C4%8Da-5-o-%C5%A1coli-u-virtualnoj-no%C4%87i-muzeja-pripr/1797077380495436>,
28.1.2022.

<https://www.facebook.com/centarzakulturubrac/videos/povjestne-crtice-o-pustinji-blaca-pri%C4%8Da-6-o-klaviru-u-virtualnoj-no%C4%87i-muzeja-pri/937543527130423>,
28.1.2022.

<https://www.facebook.com/centarzakulturubrac/videos/povjestne-crtice-o-pustinji-blaca-pri%C4%8Da-7-o-kominu-ili-tako-je-u-blacima-bilo-ne/1120367342112596>, 28.1.2022.

Festival čakavske riči

[https://www.facebook.com/events/1351423958962720/?privacy_mutation_token=eyJ0eXBIIjowLCJjcmVhdGvbl90aW1IjoxNjcxMDEzODI0LCJjYWxsc2l0ZV9pZCI6MzU5MDM2MDAxOTY4NDMyfQ%3D%3D&acontext=%7B%22source%22%3A%22108%22%2C%22fee_d_story_type%22%3A%22222%22%2C%22action_history%22%3A%22null%22%7D&_xts\[0\]=68.ARCAQIfIrqkICVwgWMR0CLitcVZI4GBzuzTUn3k1NwefbyfGcJf4Rh4StYhqj8ZKqZCt7HNT7E--](https://www.facebook.com/events/1351423958962720/?privacy_mutation_token=eyJ0eXBIIjowLCJjcmVhdGvbl90aW1IjoxNjcxMDEzODI0LCJjYWxsc2l0ZV9pZCI6MzU5MDM2MDAxOTY4NDMyfQ%3D%3D&acontext=%7B%22source%22%3A%22108%22%2C%22fee_d_story_type%22%3A%22222%22%2C%22action_history%22%3A%22null%22%7D&_xts[0]=68.ARCAQIfIrqkICVwgWMR0CLitcVZI4GBzuzTUn3k1NwefbyfGcJf4Rh4StYhqj8ZKqZCt7HNT7E--)

fmky9cMGGARU9cReUXaJ12ZqH4rxQ_i5fMsCVXrZvobB3jubksaZf24pkMBp7jCAV9AN7YnMILXRErzHo6iEQIWOnv0R1czm8wgbeOoXH5eSv8Rki-1IEWLFYU_id4t2xfoEEQ40a2t9s3UZZ9o5fYX7B7oeO9XAO-KFW4vXCdwIv6EkpIOuJLghcST0AMjUj01rOzV3fp5TYfwrtdeISGxkFeEhWIJacNfQ,

25. 8. 2022.

[https://www.facebook.com/knjiznicasupetar/posts/pfbid0U1AcPUik1frwquGmDxDxJdi1WgWiMr6dA7fuYxTkPnMQ6cRXVRBfuDCPSpBuLJuTTkl?_cft\[0\]=AZWOB9XfPVbxoAm7IAFpnktyqm2jwDPYliK-Zui4gR-8mJrQl7IJ84SqC4ag_38suVEKA-iAQfKiPkU3lmOQJ7jMgF8uFi8hInXhZ53lJQtSv5LdKXi2TaB_qjZa7VO5Wl4aQimMBEuRbz0w6-333BOyB9qCdxo-sliHsznJ8gXf0_rA3swtJXWh4Iya1nyEkLu34m_uSH4OeowEnT8gqLj&_tn=%2CO%2CP-R](https://www.facebook.com/knjiznicasupetar/posts/pfbid0U1AcPUik1frwquGmDxDxJdi1WgWiMr6dA7fuYxTkPnMQ6cRXVRBfuDCPSpBuLJuTTkl?_cft[0]=AZWOB9XfPVbxoAm7IAFpnktyqm2jwDPYliK-Zui4gR-8mJrQl7IJ84SqC4ag_38suVEKA-iAQfKiPkU3lmOQJ7jMgF8uFi8hInXhZ53lJQtSv5LdKXi2TaB_qjZa7VO5Wl4aQimMBEuRbz0w6-333BOyB9qCdxo-sliHsznJ8gXf0_rA3swtJXWh4Iya1nyEkLu34m_uSH4OeowEnT8gqLj&_tn=%2CO%2CP-R), 28.8.2022.

[https://www.facebook.com/centarzakulturubrac/posts/pfbid0gdq5n8JGiJbK44yBwnEkHx8SSsh2BrJbwoBQ3pjLrzriZ6MGFVMLbieGp8wHmXXPl?_cft\[0\]=AZXePktKao6DrFgXA1dPxobWqFNiscznWD9gHUmIBcuCXz6B4VX-Ci9sSn0E0NTZoBC4ExihnTM-nbzA2wkBBAsMrWjaH0_VALIUkRz-8OH5VHC6kemXui5lXy9lMWInRU-U-cX6XeYhhsrD15qUMS37jzJOOZ1-ghDBXYCCDdDVZ1LLvOVNX_qEmwDPYauBVNYJElzfc06iBdcNBEjFsL5Q&_tn=%2CO%2CP-R](https://www.facebook.com/centarzakulturubrac/posts/pfbid0gdq5n8JGiJbK44yBwnEkHx8SSsh2BrJbwoBQ3pjLrzriZ6MGFVMLbieGp8wHmXXPl?_cft[0]=AZXePktKao6DrFgXA1dPxobWqFNiscznWD9gHUmIBcuCXz6B4VX-Ci9sSn0E0NTZoBC4ExihnTM-nbzA2wkBBAsMrWjaH0_VALIUkRz-8OH5VHC6kemXui5lXy9lMWInRU-U-cX6XeYhhsrD15qUMS37jzJOOZ1-ghDBXYCCDdDVZ1LLvOVNX_qEmwDPYauBVNYJElzfc06iBdcNBEjFsL5Q&_tn=%2CO%2CP-R), 6. 9. 2022.

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

Individualni posjetitelji su osobe koji samostalno, bez posredovanja agencija, organiziraju posjet muzeju. Većim skupinama stranih turista te skupinama učenika osnovnih i srednjih škola posjet većinom organiziraju turističke agencije.

Zbog nastavka pandemije bolesti COVID-19, i ove godine su u Muzeju otoka Brača prevladali individualni posjetitelji, a broj organiziranih posjeta putem turističkih agencija je porastao u odnosu na prethodnu godinu, ali je i dalje smanjen u odnosu na predpandemijske godine. Za ovo izvješće izdvajamo školske i sveučilišne grupe posjetitelja.

Učenici 1. i 2. razreda OŠ Selca te učenici 3. i 4. razreda OŠ Bol su, istražujući svoj zavičaj, u sklopu izvanučioničke nastave u svibnju posjetili Muzej otoka Brača. Brački zavičajni muzej posjetili su također učenici OŠ Skalice i OŠ Manuš iz Splita, učenici OŠ Vodice, Salezijanske OŠ iz Zagreba, OŠ „Petar Berislavić“ iz Trogira, te srednjoškolci – gosti Klesarske škole u Pučišćima, učenici V. gimnazije „Vladimir Nazor“ iz Splita na terenskoj nastavi iz latinskog jezika, učenici Tehničke škole iz Šibenika, učenici Srednje škole „Dominis“ iz Splita te studenti Građevinskog fakulteta iz Splita.

Muzej otoka Brača je također posjetila međunarodna ekipa arheologa koja istražuje lokalitet Rât iznad Ložišća.

U 2022. godini Muzej otoka Brača je posjetilo 105 grupa u organizaciji turističkih agencija (putem vaučera) i 57 grupa (putem skupnih računa).

Muzej otoka Brača tijekom 2022. godine posjetilo je 7498 odraslih osoba, 1422 djece i 56 posjetitelja s pravom na besplatnu ulaznicu. U muzeju u Škripu je do kraja 2022. godine bilo ukupno 8976 posjetitelja, što je u odnosu n prethodnu godinu porast od 73%.

TIP POSJETITELJA	STALNI POSTAV	POVREMEN E IZLOŽBE	MUZEJSKE IZLOŽBE U DRUGIM SREDINAM A	IZDVOJENE ZBIRKE I LOKALITETI	UKUPNO STALNI POSTAV + IZLOŽBE	EDUKACIJSKI PROGRAMI	MANIFESTACIJE, OTVORENJA, PROMOCIJE, AKCIJE i DRUGI PROGRAMI (navesti koji)	NOĆ MUZEJA	MEĐUNARODNI DAN MUZEJA	UKUPNO	UKUPAN BROJ POSJETITELJA
ODRASLI (pojedinačni posjet)	3600	0	0	0	3600	0	0	0	0	0	3600
KARTA S POPUSTOM POJEDINAČNI POSJET (djeca, mlađi, umirovljenici,...)	1303	0	0	0	1303	0	0	0	0	0	1303
GRUPE - odrasli (broj osoba)	3327	0	0	0	3327	0	0	0	0	0	3327
GRUPE - predškolski uzrast (broj osoba)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
GRUPE - osnovna škola (broj osoba)	614	0	0	0	614	0	0	0	0	0	614
GRUPE - srednja škola(broj osoba)	117	0	0	0	117	0	0	0	0	0	117
GRUPE - studenti (broj osoba)	15	0	0	0	15	0	0	0	0	0	15
OŠOBE S POSEBNIM POTREBAMA (broj osoba)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
OBITELJSKA ULAZNICA (broj osoba)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
STRANI TURISTI (od ukupnog broja, pojedinačno i grupno)	4400	0	0	0	4400	0	0	0	0	0	4400
BESPLATAN ULAZ (od ukupnog broja)	56	0	0	0	56	0	0	0	0	0	56
UKUPNO:	8976	0	0	0	8976	0	0	0	0	0	8976

15. FINANCIJE

15.1. Izvori financiranja (u %)

- RH 10%
- lokalna samouprava 50%
- vlastiti prihod 40%

16. OSTALE AKTIVNOSTI

16.2. Ostalo

U sklopu redovne planirane matične djelatnosti 2. razine za etnografske muzeje i etnografsku građu, viša preparatorica Etnografskog muzeja Split Volga Lopušinsky-Zoković i viša kustosica Ivana Vuković kao matičarka posjetile su 20. listopada 2022. godine Muzej otoka Brača, kroz koji ih je provela kustosica Matoković, kako bi zabilježile stanje postojećih i provedbu novih stalnih postava, stanje fundusa, čuvaonica te muzejske dokumentacije građe sabrane u muzeju. Matičarke su sastavile izvještaj koji je dostavljen Muzejskom dokumentacijskom centru, Muzeju otoka Brača i Splitsko-dalmatinskoj županiji kao osnivaču Centra za kulturu Brač, u čijem sastavu djeluje Muzej otoka Brača.

U sklopu koordinacije sedam zemalja koje su upisale Nematerijalnu baštinu Mediteranska prehrana na „Reprezentativnu listu nematerijalne baštine čovječanstva“ UNESCO-a, predložena je suradnja udruga, ustanova i pojedinaca iz amblematskih zajednica iz Italije (Cilento), Španjolske (Soria), Maroka (Chefchaouen), Grčke (Koroni), Portugala (Tavira), Cipra (Agros) i Hrvatske (otoci Brač i Hvar). Andrea Matoković je za potrebe projekta Ministarstva kulture i medija RH i Turističke zajednice Grada Supetra „**Supetar, Mediteranska prehrana otoka Brača za dokumentiranje i istraživanje**“ napisala 20 članaka na hrvatskom jeziku i u engleskom prijevodu na sljedeće teme:

- Motika i mašklin
- Razvoj bračkih naselja
- Suhozidi
- Nastambe
- Srednjovjekovne crkve na Braču
- Kuhinja
- Voda
- Stočarstvo na Braču
- Brač poznat po janjetini
- Mliječni proizvodi
- Brački kulin i ostale svinjske delicije

- Vinogradarstvo i vinarstvo
- Maslinarstvo
- Slastice
- Žitarice i grahorice
- Voće i povrće
- Neke od začinskih i samoniklih biljaka
- Pčelarstvo
- Ribarstvo
- Divljač u bračkoj prehrani

MUZEJ OTOKA BRAČA U PLANU RAZVOJA SDŽ

Na sastanku održanom u Splitsko-dalmatinskoj županiji na temu Plana razvoja Splitsko – dalmatinske županije 2022. - 2027. godine Centar za kulturu Brač pripremio je komentare u segmentu kulture, odnosno informacije o ključnim projektima Centra koji bi trebali naći svoje mjesto u ovom važnom dokumentu. U tom smislu Centar je otočnom koordinatoru dostavio plan proširenja Muzeja otoka Brača i ideju nove muzeološke koncepcije. Istaknuti su planirani radovi na kompletnoj rekonstrukciji, opremanju postojećih prostora i proširenju muzeja na obližnju župnu kuću, danas u poluruševom stanju, kao i preduvjeti za novu, suvremenu muzeološku koncepciju koja će zadovoljiti potrebe koje nameću suvremenim posjetiteljima muzeja. Muzeološki koncept nije se puno mijenjao od njegova otvaranja 1979. godine, u muzeju postoje četiri zbirke postavljene u skučenom prostoru koje nisu adekvatno prezentirane, depoi su prostorno nedovoljni i nisu opremljeni nužnom opremom za sigurno čuvanje građe, a nedostaje i stručnog osoblja.

Planiranje novog stalnog postava Muzeja, u suglasju je s projektom „Revitalizacije zaštićene kulturno povijesne cjeline Škrip“ Grada Supetra, kojim se povezuju kulturna dobra na prostoru Škripa u cilju njihove valjane prezентације, novog načina valorizacije kulturne baštine te razvoja novih i kvalitetnih turističkih sadržaja u naselju Škrip. Izrađena je dokumentacija za rekonstrukciju i adaptaciju današnjeg muzejskog prostora (2018. godine), a također i dokumentacija neophodna za obnovu župne kuće i njezina stavljanja u muzejsku funkciju. Izrađeni su idejni i glavni projekt rekonstrukcije. Svu do danas pripremljenu dokumentaciju potrebno je, osobito u troškovničkom smislu, revidirati i pridodati joj pojedine nove segmente. To se ponajprije odnosi na izradu idejnog projekta novog stalnog postava u kojoj bi sudjelovali stručni djelatnici Centra za kulturu Brač, grafički i produkt dizajneri, arhitekti, IT stručnjaci te eksperti za interakciju s posjetiteljima i multimediju što, između ostalog, uključuje izradu stručne sadržajne osnova postava, prostorni raspored prezentacijskih cjelina, definiranje

metodologije prikaza sadržaja te izbor građe za svaku cjelinu, grafički dizajn, produkt dizajn, vizualizaciju novog postava i dr.

Također, definirale bi se multimedijalne cjeline, način interakcije, dizajn sučelja interaktivnih sadržaja kao i funkcionalna specifikacija multimedijalnih cjelina i računalnih aplikacija te izradio troškovnik produkcije i opreme.

Novom muzeološkom koncepcijom planira se i izmještanje dijela neadekvatno pohranjenih i prezentiranih postojećih zbirki iz zavičajnog muzeja u župnu kuću, uz zasnivanje dviju novih zbirki iznimno važnih za povijest otoka – Sakralne zbirke i Zbirke iseljeništva otoka Brača. Osim za muzejske potrebe, župna kuća bila bi mjestom okupljanja za mještane tijekom zimskih mjeseci uz predavanja, projekcije filmova, predstavljanje knjiga, radionice, nastavu iz vjeronomućnosti i slično. Suradnja s lokalnom zajednicom iznimno je dobra te postoji interes za uspješnom realizacijom ovog programa.

Uzimajući u obzir cjelokupni otočni kulturni kontekst, Muzej bi mogao potaknuti i nove procese istraživanja, dokumentiranja i prezentiranja materijalne i nematerijalne kulturne baštine kojom Brač zaista obiluje. Bavljenje nematerijalnom baštinom ili živom tradicijom osobito je vezano uz nove tendencije u kulturnom turizmu. Pojačan interes za novim proizvodima kulturnog turizma mogao bi potaknuti i nove aktivnosti muzeja osobito vezane uz etnografsku baštinu (izrada tradicijskih predmeta i suvenira, učenje tradicijskih vještina i sl.). Uzimajući u obzir postojeću dokumentaciju te projekciju planiranih programa za koje ne postoje detaljni troškovnici, prepostavka ukupnih troškova projekta je između 8 i 10 milijuna kuna.

NASTAVAK OBNOVE ŽUPNE KUĆE – PROŠIRENJE MUZEJA OTOKA BRAČA

U cilju proširenja Muzeja otoka Brača planiranog u obližnjem prostoru ruševne zgrade župne kuće u Škipu, Centar za kulturu Brač pripremio je dokumentaciju za daljnju obnovu građevine i na natječaju Ministarstva kulture za 2022. godinu dobio sredstva u iznosu od 180.000 kuna. Stanje građevine i dalje je vrlo teško s urušenim međukatnim konstrukcijama i potrebom za hitnim nastavkom radova. U nastavku obnove župne kuće predviđa se dovršetak obnove međukatnih konstrukcija, uređenje unutrašnjosti, instalacijsko opremanje i sl. sve do rozbau faze i opremanja sukladno planiranoj muzeološkoj koncepciji. Novom muzeološkom koncepcijom planira se izmještanje dijela neadekvatno pohranjenih i prezentiranih postojećih zbirki iz zavičajnog muzeja u župnu kuću, uz zasnivanje dvaju novih zbirki iznimno važnih za povijest otoka – Sakralne zbirke i Zbirke iseljeništva otoka Brača.

Hrvatski restauratorski zavod Zagreb 2015. godine izradio je arhitektonsku snimku postojećeg stanja ruševine kao podlogu za novu dokumentaciju neophodnu za izradu cjelovitog plana

obnove kuće i njezina stavljanja u muzejsku funkciju. Izrađeni su idejni i glavni projekt rekonstrukcije. Izведен je dio radova na konstruktivnoj i građevinskoj sanaciji ruševine - demontaža krovišta, konstrukcija za novo krovište, potkrovna ploča itd.

Tijekom 2021. i 2022. godine radovi su nastavljeni u organizaciji Centra za kulturu Brač i uz daljnje financiranje Ministarstva kulture i medija. Izvodila su se ojačanja nosive konstrukcije uz injektiranje zidova, a ugradnja dijela štapnih sidara odgođena je za prvo tromjesečje 2023. godine što je regulirano Aneksom Ugovora s Ministarstvom.

Ostala događanja

Centar za kulturu Brač

Noć muzeja 2022.

Unatoč pandemiji koronavirusa, **Centar za kulturu Brač u Noći muzeja**, 28. siječnja 2022. otvorio je svoja virtualna vrata posjetiteljima kako bi mogli uživati u ljepoti umjetnosti i baštine. Djelatnici su pripremili male slikovne priče o Pustinji Blaca, inspirirani pripovijedanjem don Nikole Milićevića Starijeg iz njegove knjige „Povjestne crtice o Pustinji Blaca“ tiskane u Blacima 1897. te katalogom izložbe o Blacima iz 1982.

Progovorili su riječima njegovog nećaka, posljednjeg pustinjaka don Nikole Milićevića Mlađeg i ostalih svjedoka vremena: Katice Uvanović - domaćice i učiteljice u Pustinji, nekadašnjeg učenika iz Obršja Stipe Kušćevića, te nadničara iz poljičkih Srijana Mirka Ćurlina i Frane Periša.

Pripovijesti iz minulih vremena glasovima su oživjeli kustosi Centra za kulturu Brač Jasna Damjanović, Andrea Matoković i Tino Vuković. Teme 7 slikovnih priča bile su naslovljene: „Ovo ti je Pustinja Blaca“, „O velikoj obnovi“, „O pčelama i vinu“, „O astronomiji“, „O školi“, „O klaviru“, „O kominu ili tako je u Pustinji bilo nekad“.

Pripovijesti su na svojim stranicama podijelili, među ostalim Narodna knjižnica Supetar, Knjižnica „Hrvatski skup“ iz Pučića, Književni krug Split, <https://hr-hr.facebook.com/VisitBrac/>, <https://www.facebook.com/DalmacijaStorytelling/>, te mnogi drugi.

Noć hrapoćuše 2022.

Udruga za zaštitu starina, kulture i starih običaja i ekologiju "Hrapočuša", Turistička zajednica općine Postira i Centar za kulturu Brač 14. kolovoza 2022. organizirali su jedanaestu "Noć hrapočuše", tradicionalnu manifestaciju posvećenu ovom jedinstvenom kolaču čiju je pripremu 2012. godine Ministarstvo kulture zaštitilo kao nematerijalno kulturno dobro.

Dolska torta hrapočuša na listi je kulturnih dobara od iznimne važnosti koja svjedoče o povijesnoj ukorijenjenosti svoga kraja i jedna je od najznačajnijih tradicija mesta Dol koja potječe s kraja 18. stoljeća. Jedinstvena po svom hrapavom i rustikalnom izgledu, torta je dobila naziv po lokalnom kamenu „hrapočuša“ na koji slastica neodoljivo podsjeća. Taj hrapavi kamen crvenkaste boje korišten je u gradnji suhozida, stambene arhitekture i gospodarskih sklopova u Dolu. Njezina priprema bila je temom tradicionalne izložbe postavljene u plitkim špiljama od kamena hrapočuše koje se posebno osvjetle samo za ovu večer. Kroz čitav nastariji dio Dola - od crkve preko spili pa sve do crkvice svetog Petra, Doljani su provukli više stotina metara kabela s ambijentalnom rasvjetom, također i baklje osvjetljavajući jedinstvene prizore ovog prekrasnog eko etno sela.

Ono što Dol čini uistinu posebnim jest sloga njegovih stanovnika koji zajednički djeluju kroz udrugu Hrapočuša. U petnaest godina rada udruga je ostvarila tisuće sati volonterskog rada - od čišćenja sela, do građevinskih radova, obnove sale za 'bale' u kojoj su se nekoć održavali plesovi, organiziranja izložbi i radionica... Na svaku akciju spremno se odazove većina Doljana. Udruga je kroz sve ove godine postala nositelj kulturnog i sportskog života, promotor dolske i bračke baštine, a sve zahvaljujući entuzijastima i volonterima udruge, uz dobru suradnju udruge s mnogim pojedincima i ustanovama, posebice s Centrom za kulturu Brač. Dol zaista nije mjesto koje odumire, a Doljani vrijedno i mudro ulažu u svoju budućnost gradeći temelje na bogatoj baštini.

Udruga Hrapočuša U Noći Hrapočuše je predstavila i „Kućicu vivera“ i okoliš koje su obnovili zajedničkim, vrijednim radom. Radi se o špiljskoj nastambi u kojoj su živjeli najstariji stanovnici Dola, nazvanoj po dolskom nadnaravnom mitskom biću – viveru. Na kraju napornog dana u sumrak vraćali su se umorni težaci svojim kućama. Tijekom dugih i hladnih zimskih večeri, okupljali bi se i pričali na dugo i široko. U usmenim pričama i predajama oko stola i komina pričalo se na Braču o macićima, a jedino u Dolu i o viverima. "Macić i viver u bračkim vjerovanjima u nadnaravna bića" znanstveni je članak autorice direktorice TZO Postira Ivane Jelinčić koja je zapisala izvorne izjave kazivača, domaćih stanovnika Dola. Jerko Gospodnetić Kroj o viverima, njihovu izgledu i moći kazivao je: „U ovim našim krajevima legenda o viverima je bila oduvijek prisutna. Viveri su dobili naziv po ptici viveru koja obitava u špiljama

i rupama oko njih. Viveri su stanovnici ovih dolskih špilja kojih u mjestu i oko mjesta ima 30-tak. Skoro sve su građene od kamena hrupočuše. Zbog Bogom dane prirode, čovjek na ovom području boravio zasigurno puno prije nego se spominje. Naime, na ovom području se nalaze 4 izvora pitke vode, a za kišovitih vremena i njih 10. Duga plodna dolina, bogato lovno područje od mora do Vidove gore, te veliki broj špilja za stanovanje daju zaključiti da je viver imao sve preduvjete, tj. prirodnu osnovu za boraviti na ovom području od pradavnih vremena. Priča se kako duh vivera i danas postoji. S dolaskom toplijih dana, svake godine kad se sumrak spusti nad ovo malo mjesto, iz tamnih špilja začuje se 'uuuuu'. Tada djeca začuđeno i u strahu pitaju starije tko je to, što je to. I tako se iz generacije u generaciju prenosi saznanje da je dolski viver tu oko nas, dobri duh!

Za "Noć hrupočuše" pripremljena je i izložba fotografija Aleksandra Kukeca BRAČKI MEMENTO snimljenih na Braču u razdoblju od 1955. do 1965. godine. Aleksandar Dado Kukec, preminuo u prosincu 2021. godine, jedno je od naistaknutijih imena hrvatske fotografije, a ova izložba, uz onu održanu u lipnju u našoj Galeriji u Bolu, samo je mali hommage velikom umjetniku, čovjeku koji je bio iznimno vezan za otok Brač. Fotografije Aleksandra Kukeca pravo su blago koje nam je predano na čuvanje, brački memento i memento hrvatske tradicije i kulture.

<https://www.facebook.com/centarzakulturubrac/photos/a.100975622429793/174299061764115/>, 12. 8. 2022.

<https://www.dalmacijadanashr/velika-festa-i-prava-kulinarska-manifestacija-dodite-na-noc-hrapocene-i-kusajte-tortu-i-ostale-dolske-gurmanske-delicije/>, 12.8.2022.

<https://dalmatinskiportal.hr/gastro/dol-na-bracu-noc-hrapocene/142010>, 12.8.2022.

<https://www.dalmatia.hr/hr/dogadjanja/kulinarska-manifestacija-noc-hrapocene>, 14.8.2022.

<https://www.morski.hr/na-bracu-se-veceras-odrzava-noc-hrapocene/>, 14.8.2022.

<https://www.htz.hr/hr-HR/kulinarska-manifestacija-noc-hrapocene-u-dolu>, 14.8.2022.

<https://www.facebook.com/centarzakulturubrac/videos/ku%C4%87ica-vivera/782141426161576/>, 15. 8. 2022.

<https://www.timeout.com/croatia/news/brac-cake-to-be-celebrated-around-the-caves-of-dol-081422>

Nazorovi dani

Centar za kulturu Brač aktivno sudjeluje u radu prosvjetno kulturne manifestacije "Nazorovi dani" kroz rad Organizacijskog odbora u Postirima i Nacionalnog odbora u Zagrebu.

Na ovogodišnjoj 26. manifestaciji obilježen je Dan škole sportskim natjecanjima za učenike i održan Susret u školskoj knjižnici. Treći, posljednji dan manifestacije započeo je misom zadužnicom koju je predvodio Don Stanko Jerčić, a ispred Nazorove rodne kuće i njegova spomenika položen je vijenac i cvijeće uz prigodni program. U Pastoralnom centru održan je stručni skup za učitelje i nastavnike hrvatskog jezika i učitelje razredne nastave u organizaciji AZOO na temu „Nazorovo čakavsko pjesništvo“. U završnom svečanom programu dramska skupina 4.razreda izvela je igrokaz „Pjesnik bez inspiracije“ koji je prema Nazorovoj noveli „Andeo u zvoniku“ prilagodio don Pave Gospodnetić.

Na manifestaciji su dodijeljene nagrade tradicionalnog literarnog natječaja „Nazor i mi“. Prvo mjesto u kategoriji osnovnih škola dobio je Stipe Bartulović, učenik 4. razred OŠ Bijaći - Kaštel Novi s pjesmom "Zemljanima na dar" uz mentorstvo Katarine Radman, a u kategoriji srednjih škola prvo je mjesto osvojio Dino Peruško, učenik 2. razreda Pazinskog kolegija - klasična gimnazija Pazin s pravom javnosti, s pjesmom „Kamik“, uz mentorstvo Orijane Paus. U želji da se prati i potiče rad mlađih autora i nakon završetka srednjoškolskog obrazovanja, prošle godine "Nazorovi dani" prvi put su objavili natječaj "Književno stvaralaštvo mlađih otoka Brača" koji je ove godine preimenovan u "Književno stvaralaštvo otoka Brača", bez ograničenja u godinama uz jedini uvjet da je autor vezan uz otok Brač, rođenjem ili mjestom boravka, svakako posebnim emocijama prema otoku. Prvo mjesto za najbolji rad dobio je Joško Marušić za „Bročki haiku“. Nacionalni odbor "Nazorovi dani" – Zagreb dodjelio je povelju "Vladimir Nazor" kao posebno priznanje institucijama koje više godina u svom programu rada promiču djelo hrvatskog pjesnika i književnika Vladimira Nazora. Ove godine povelju je dobila Narodna knjižnica iz Supetra.

Kultura različitosti

Ravnateljica Centra za kulturu Brač Jasna Damjanović sudjelovala je na međunarodnoj konferenciji „Kultura različitosti: Podzastupljene i ranjive skupine u kulturnom prostoru za vrijeme i nakon pandemije“ održanoj u Zagrebu od 27. – 29. listopada 2022. u organizaciji Tiflološkog muzeja. Konferencija se odvijala kroz četiri tematska bloka:

1. Internetska dostupnost i javni pristupi korisnicima kulturnih sadra kulturnih sadržaja za vrijeme i nakon pandemije
2. Raznolikost posjetitelja u inkluzivnom muzeju
3. Uloga muzeja u obrazovanju i komunikaciji

4. Pristupačnost za sve

Razmjenom iskustava stručnih djelatnika u kulturi omogućava se sinergija i napredovanje kulturne djelatnosti u cjelini, a na konferenciji u Zagrebu sudjelovali su djelatnici u muzejskim ustanovama, kustosi, muzejski pedagozi ali i drugi stručnjaci čiji djelokrug rada spada u područja očuvanja kulturne baštine i rada s podzastupljenim i ranjivim skupinama u kulturi.

Tiskanje deplijana Centra za kulturu Brač

Krajem 2022. godine tiskan je deplijan s osnovnim podacima o ustanovama u sastavu Centra za kulturu Brač: Muzeju otoka Brača u Škripu, Galeriji umjetnina „Branislav Dešković“ u Bolu i Pustinji Blaca.

Andrea Matoković

Kustosica voditeljica Muzeja otoka Brača